

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudcem Mgr. Janem Čížkem ve věci

žalobce **J. N.,**
bytem X,
zastoupený advokátem Mgr. Michalem Dlabolou,
sídlem U Studánky 3, Praha 7,

proti

žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí,**
Na Poříčním právu 376/1, Praha 2,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 9. 2018, č. j. MPSV-2018/142566-421/1,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

1. Žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), podanou dne 12. 11. 2018 se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 9. 2018, č. j. MPSV-2018/142566- 421/1 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný zamítl jeho odvolání a potvrdil rozhodnutí Úřadu práce České republiky – Krajské pobočky v P, kontaktní pracoviště S (dále jen „úřad práce“) ze dne 22. 5. 2018, č. j. PBB-341/2018-C (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím úřad práce rozhodl podle § 30 odst. 2 písm. f) odst. 3 a § 31 písm. c) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění

Shodu s prvopisem potvrzuje: J. R.

účinném do 30. 7. 2019 (dále jen „zákon o zaměstnanosti“), o vyřazení žalobce z evidence uchazečů o zaměstnání.

2. Úřad práce vyřadil žalobce z evidence uchazečů o zaměstnání z toho důvodu, že se žalobce nedostavil na sjednanou schůzku ve čtvrtek 10. 5. 2018, nýbrž až v pondělí 14. 5. 2018, přičemž neprokázal, že se tak stalo ze závažných zdravotních důvodů. V tomto jednání úřad práce spatřoval maření součinnosti s úřadem práce bez vážného důvodu. Žalovaný se v odůvodnění napadeného rozhodnutí ztotožnil se závěrem úřadu práce, že nebyl prokázán vážný důvod ve smyslu § 5 písm. c) zákona o zaměstnanosti. Žalobce byl o svých povinnostech řádně poučen. Žalobcovo dostavení se na úřad práce se čtyřdenním zpožděním bez vážného důvodu naplnilo skutkovou podstatu maření součinnosti s úřadem práce. V takovém případě zákon o zaměstnanosti nedává správnímu orgánu možnost uvážení, zda uchazeče o zaměstnání z evidence vyřadí, či nikoliv. Pro rozhodnutí není podstatné ani to, zda k maření došlo úmyslně. Navrhovaný důkaz lékařským posudkem žalovaný neprovedl, protože tímto způsobem podle jeho názoru nelze prokázat, zda žalobce postihla ataka alergie a spánkové apnoe právě dne 10. 5. 2018.
3. Žalobce namítl, že žalovaným vyžadované lékařské potvrzení o dočasné neschopnosti plnit povinnosti uchazeče o zaměstnání není jediným přípustným důkazem skutečnosti, že žalobce nebyl schopen plnit povinnosti uchazeče o zaměstnání a dostavit se dne 10. 5. 2018 na úřad práce. Žalobce na prokázání této skutečnosti navrhl provést důkazy lékařskými zprávami, čestným prohlášením žalobce, zdravotnickou dokumentaci a lékařským posudkem. Žalovaný nepostupoval správně, jestliže na provedení těchto důkazů rezignoval. Žalobce nesouhlasí se závěrem žalovaného, že bylo povinností žalobce obstarat lékařský posudek, a úřad práce jej proto zajišťovat nemusel. Jestliže žalobce navrhl provedení tohoto důkazu, měl jej žalovaný buď sám provést, nebo alespoň jasně informovat žalobce, že jej obstarávat nebude, a že jej má zajistit žalobce. V této souvislosti odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2008, č. j. 4 Ads 161/2008 - 101. Tvrzení žalovaného, že lékařský posudek *ex post* by pravděpodobně nic relevantního neprokázal, považuje žalobce za spekulaci, přičemž by mělo být spíše na znalci než na úředníkovi, aby posoudil, co posoudit lze, a co nikoliv.
4. Dle názoru žalobce mohl úřad práce stanovit dne 14. 5. 2018, kdy se dostavil, nový termín na některý z následujících dnů. V situaci, kdy se mu pracovníci úřadu práce předchozích 31 dnů nevěnovali, by stanovení nového termínu nemohlo ovlivnit výsledky spolupráce s žalobcem. Namísto toho byla spolupráce ukončena, aniž by se úřad práce zajímal o žalobcem uváděné zdravotní důvody. S poukazem na rozsudky NSS ze dne 30. 3. 2009, č. j. 4 Ads 20/2008 - 58, a ze dne 22. 12. 2007, č. j. 4 Ads 122/2007 - 55, žalobce argumentoval, že judikatura NSS vyžaduje, aby správní orgány hodnotily v každém konkrétním případě okolnosti individuálně a co možná vstřícně vůči uchazeči o zaměstnání. S odkazem na druhý v pořadí citovaný rozsudek NSS, v němž za maření součinnosti s úřadem práce nebylo považováno nedostavení se ve stanoveném termínu na úřad práce, pokud v zákonné lhůtě uchazeč oznámil vážné důvody podle § 5 písm. c) zákona o zaměstnanosti, potom žalobce vyvozoval závěr, že podmínky pro vyřazení žalobce z evidence uchazečů o zaměstnání nebyly splněny, neboť žalobce již 14. 5. 2018 uvedl do protokolu, že mu v dodržení stanoveného termínu bránily zdravotní důvody. Žalobce nesouhlasí s žalovaným, že právní předpisy neumožňují uvážit, zda žalobce z evidence vyřadí, či nikoliv, protože tato možnost je dána vždy. V této souvislosti se žalobce odvolal na větší počet rozhodnutí NSS, zejména na rozsudek NSS ze dne 31. 8.

2004, č. j. 5 Afs 28/2003-69, a v něm citovaný plenární nález Ústavního soudu ze dne 4. 2. 1997, sp. zn. Pl ÚS 21/96, dále rozsudek NSS ze dne 25. 2. 2015, č. j. 6 As 153/2014-108, a další). Konečně v rozsudku ze dne 5. 6. 2018, č. j. 6 Ads 242/2017 - 26, aproboval NSS rozhodnutí krajského soudu, který rozhodl ve prospěch žalobce, který si omylem zapsal nesprávný termín schůzky, a když se v tento pozdější den dostavil na úřad práce, byl za to obdobně jako žalobce vyřazen z evidence uchazečů o zaměstnání. Žalobce má za to, že z dikce § 30 odst. písm. f) zákona o zaměstnanosti vyplývá, že primárně by se mělo zkoumat, zda vůbec mařil součinnost s úřadem práce a až sekundárně vážnost důvodu tohoto maření, přičemž je třeba zohlednit proporcionalitu mezi důsledky maření a závažností porušení povinnosti. Podle žalobce by úřad práce neměl uchazeče o zaměstnání vyřazovat z evidence na základě malicherností, nýbrž až po té, co je zřejmé, že dotyčný skutečně maří součinnost s úřadem práce. V daném případě měl žalovaný zohlednit, že žalobce se zpozdil při poskytování součinnosti s úřadem práce pouze o krátkou dobu, přičemž po dobu předchozích 31 dní po něm žádná spolupráce vyžadována nebyla, dále že toto zpoždění zapříčinily zdravotní důvody, přičemž tyto skutečnosti neprodleně oznámil a navrhl osvědčit navrženými důkazy. Jestliže takto žalovaný nepostupoval, nedostal požadavkům § 2 odst. 4 správního řádu a jeho rozhodnutí je nezákonné. K prokázání svých tvrzení žalobce navrhl provedení důkazu napadeným rozhodnutím, obsahem správního spisu, lékařskou dokumentací žalobce a znaleckým posudkem o zdravotním stavu a schopnosti žalobce splnit povinnost dostavit se dne 10. 5. 2018 na úřad práce.

5. Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl, aby ji soud zamítl a nepřiznal žalobci náhradu nákladů řízení. K uplatněným námitkám uvedl, že v napadeném rozhodnutí odkázal na zákonnou úpravu účinnou od 1. 10. 2017 (§ 21 odst. 4 zákona o zaměstnanosti), podle níž je vyžadováno lékařské potvrzení uchazeče o zaměstnání, a bylo tedy na žalobci, aby si takové potvrzení nechal vystavit. O této povinnosti byl poučen. Žalovaný nadto nepožadoval potvrzení lékaře jako jediný možný důkaz, neboť v odůvodnění napadeného rozhodnutí se konstatuje, že zdravotní stav žalobce zabraňující mu plnit povinnosti uchazeče o zaměstnání mohl být prokázán i objektivním lékařským posudkem, případně zprávou. Žalobce však žádný objektivní důkaz o pravdivosti svých tvrzení nedoložil. V průběhu odvolacího řízení předložil lékařské zprávy a čestné prohlášení. Žalovaný se s těmito podklady řádně vypořádal, dospěl však k závěru, že jimi nebylo prokázáno, že žalobce dne 10. 5. 2018 měl tak závažné zdravotní obtíže, které by mu znemožnily dostavit se na úřad práce, protože nepojednávají o žádných žalobcových zdravotních obtížích vztahujících se k tomuto dni. Naopak je jimi zpochybněno tvrzení žalobce, že již v této době měl od lékaře předepsány léky, které v případě potřeby užil, a nepotřeboval proto navštívit lékaře. Žalobce byl totiž až dne 15. 5. 2018, tedy po zahájení správního řízení, hospitalizován pro podezření na spánkovou apnoe. Druhá lékařská zpráva z 22. 5. 2018 je z vyšetření na ORL, při kterém nebyly zjištěny žádné indikace k operativnímu zákroku. Obsah zprávy opět nijak neobjasňuje zdravotní stav žalobce dne 10. 5. 2018. Žalovaný dále k žalobcem předloženým důkazům doplnil, že byly doloženy až pro účely odvolacího řízení, ačkoliv § 82 odst. 4 správního řádu umožňuje k nim přihlížet pouze v případě, že jde o takové důkazy, které nemohly být uplatněny dříve. Žalovaný sice připustil, že úřad práce měl před vydáním prvostupňového rozhodnutí vyzvat žalobce, aby svá tvrzení doložil, což neučinil, nicméně v odvolacím řízení žalovaný vycházel z toho, že žalobce ke svému odvolání již lékařské zprávy doložil. Z těchto zpráv nevyplývá, že by prokazovaly žalobcovo tvrzení. Jestliže žalobce argumentuje s odkazem na rozsudek NSS ze dne 30. 3.

2008, č. j. 4 Ads 161/2008-101, že je povinností žalovaného obstarat lékařský posudek, potom žalovaný se domnívá, že odkazovaný rozsudek není přílehlavý. Žalovaný zohlednil právní úpravu, která s účinností od 1. 10. 2017 ukládá uchazečům o zaměstnání povinnost dokládat zdravotní překážky plnění povinností uchazeče o zaměstnání potvrzením o dočasné neschopnosti uchazeče o zaměstnání z důvodu nemoci nebo úrazu. Tuto povinnost však žalobce nesplnil. Nejprve pouze tvrdil, že mu bránily zdravotní důvody, v odvolacím řízení pak předložil lékařské zprávy, které však neprokazují jeho indispozici 10. 5. 2018. Zákon o zaměstnanosti stanoví úřadu práce jednoznačnou povinnost uchazeče, který se bez vážného důvodu nedostavil na sjednaný termín, vyřadit z evidence uchazečů o zaměstnání. Námitka, že úřad práce po žalobci 31 dnů nevyžadoval žádnou aktivitu, je irelevantní. Žalovaný rovněž nesouhlasil s námitkou žalobce, že nejprve je třeba se zabývat otázkou maření součinnosti a až následně otázku důvodu tohoto maření, přičemž je třeba vždy hledat proporcionalitu mezi závažností maření a jeho důvodu na jedné straně, a závažností následků vyřazení uchazeče o zaměstnání z evidence na straně druhé, neboť zákon o zaměstnanosti označuje nedostavení se na úřad práce ve stanoveném termínu za maření součinnosti s tímto úřadem, se kterým spojuje následek vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání. Omluvit tuto absenci lze pouze v případě prokázání vážného důvodu této absence, což se v případě žalobce nestalo. Nelze rovněž srovnávat projednávanou věc s věcí posuzovanou v rozsudku NSS ze dne 22. 12. 2007, č. j. 4 Ads 122/2007-55, neboť na rozdíl od tam souzeného případu nyní žalobce vůbec neprokázal tvrzené důvody své absence. Žalovaný nesouhlasí ani s námitkou, že žalobce má možnost uvážit, zda přistoupí k vyřazení uchazeče o zaměstnání z evidence či nikoliv, k čemuž má vést právní názor vyjádřený v rozsudku NSS ze dne 5. 6. 2018, č. j. 6 Ads 242/2017-26, neboť tam šlo o mylnou záměnu termínu, kdežto nyní jde o neschopnost prokázání zdravotních důvodů nedostavení se na úřad práce. V případě akceptace námitek žalobce ohledně jeho zdravotního stavu by nastala zjevně absurdní situace, protože by úřad práce musel omluvit žalobcovu nepřítomnost vždy, pokud se tento odvolá na obtíže spojené s alergiemi a spánkovou apnoe, aniž by bylo prokázáno, že tyto zdravotní problémy mu skutečně bránily plnit povinnosti uchazeče právě v konkrétní termín.

6. Žalobce v replice k vyjádření žalovaného doplnil, že podstatou sporu účastníků řízení je hledání spravedlnosti v situaci, kdy se žalobce nedostavil na úřad práce v přesně stanovený termín, ale se zpožděním čtyř kalendářních, resp. dvou pracovních, dnů, neboť se dříve necítil k této návštěvě zdravotně disponován. Žalobce se na rozdíl od žalovaného domnívá, že zde je prostor pro správné uvážení, neboť život přináší nejrůznější situace, na které nemůže zákon vždy pamatovat (v této souvislosti zmiňoval například náhlé a přechodné střevní potíže, u nichž by návštěva lékaře byla bezúčelná). Jestliže žalovaný zdůrazňuje, že žalobcem předložené lékařské zprávy neprokazují existenci zdravotních potíží k datu 10. 5. 2018, žalobce má za to, že středně těžká spánková apnoe se nemohla vyvinout za posledních pět dní před hospitalizací v nemocnici a tvrzení o předepsaných lécích se týkalo léků na alergie. Žalovaný na jednu stranu připouští, že úřad práce měl správně žalobce vyzvat, aby doložil jím tvrzené skutečnosti, a na druhou stranu jejich doložení až v odvolacím řízení označuje za účelové. Žalobce uznává, že měl kontaktovat lékaře a vyžádat potvrzení o pracovní neschopnosti, ale podstata sporu je v tom, zda v případě, že tak neučinil, pozbyl automaticky a bez ohledu na svoji následnou snahu o nápravu práva být veden v evidenci uchazečů o zaměstnání. Žalobce uznává, že pochybil, nicméně nedomnívá se, že by se jednalo o tak zásadní nedostatek, aby jeho pochybení nebylo

možno napravit. V této souvislosti opětovně odkázal na rozsudek NSS ze dne 5. 6. 2018, č. j. 6 Ads 242/2017-26. Žalobcovo opomenutí opatřit si příslušné lékařské potvrzení v situaci, kdy mu nebylo zdravotně dobře, a následné dostavení se na úřad práce neprodleně po odeznění zdravotních obtíží, není závažnějším pochybením než dostavení se na úřad práce v nesprávný den. Žalobcem navržený lékařský posudek by mohl z lékařských zpráv vyvodit to, co v nich není obsaženo. Žalobce neakceptuje ani argument žalovaného, že *ad absurdum* by musel žalobci omluvit jeho nepřítomnost vždy, pokud by argumentoval alergií a apnoe, ačkoliv by to nebyl schopen doložit. Podle žalobce žalovaný zjednodušuje argumentační pozici žalobce, protože je třeba rozlišovat mezi *notorickým nechodícím* a žalobcem, u něhož se jedná o ojedinělý exces, a to právě proto, že by měly být posuzovány individuální okolnosti každého jednotlivého případu. Podle žalobce žalovaný ve skutečnosti nespátřuje jeho pochybení v tom, že neprokázal zdravotní důvody své absence, nýbrž v nedoložení potvrzení o pracovní neschopnosti.

7. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou. Soud vycházel při přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích řádně a včas uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.). Vady, k nimž by byl soud povinen přihlédnout i bez námítky, neshledal. Soud rozhodl ve věci samé bez nařízení jednání podle § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce s tímto postupem výslovně souhlasil a souhlas žalovaného byl dán implicitně. Po posouzení žaloby v mezích uplatněných žalobních bodů dospěl soud k závěru, že není důvodná.
8. Ze správního spisu plyne, že žalobce byl v minulosti již třikrát z evidence úřadu práce pro maření součinnosti vyřazen (v letech 1996, 1997, 1998). Dne 12. 3. 2018 podal k úřadu práce žádost o podporu v nezaměstnanosti a žádost o zprostředkování zaměstnání. Ve vyplněné žádosti o zprostředkování zaměstnání kolonku pro uvedení případných zdravotních omezení proškrtl.
9. Žalobce byl dne 12. 3. 2018 při podání žádosti poučen o právech účastníka správního řízení, včetně práva vyjádřit se k podkladům řízení a navrhopvat důkazy. Zároveň byl poučen i o právech a povinnostech uchazeče o zaměstnání, v první řadě o tom, že *„termíny stanovené úřadem práce jsou závazné a jsou uskutečňovány výhradně v úřední době a jejich nedodržení může být omluveno pouze z vážných důvodů, které jsou uvedeny v zákoně o zaměstnanosti, a které musí být úřadu osobně nebo písemně sděleny do 8 kalendářních dnů“*.
10. Rozhodnutím úřadu práce ze dne 6. 4. 2018, č. j. PBB- 254/2018-C, byla žalobci přiznána podpora v nezaměstnanosti. Termín první návštěvy byl stanoven na 9. 4. 2018. Podle pozdějšího vyjádření vedoucí úřadu práce Ing. J. H. ze dne 13. 7. 2018 se žalobce již na tento termín dostavil po úředních hodinách. Z karty uchazeče o zaměstnání skutečně vyplývá, že žalobce byl původně objedнан na 6. 4. 2018 a po dostavení se byl přeobjedнан na 9. 4. 2018. Toho dne si žalobce převzal rozhodnutí o přiznání podpory v nezaměstnanosti.
11. Další návštěva byla stanovena na čtvrtek 10. 5. 2018. Na tuto návštěvu žalobce nepřišel. Dostavil se až v pondělí 14. 5. 2018, kdy mu bylo krátkou cestou předáno oznámení o zahájení správního řízení z moci úřední ve věci vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání pro maření součinnosti s úřadem práce bez vážného důvodu. O ústním

jednání byl sepsán protokol, podle něhož bylo projednáváno nedostavení se k návštěvě dne 10. 5. 2018, žalobce byl seznámen s důvody nařízení jednání, byl poučen o právech a povinnostech účastníka správního řízení a byla mu dána možnost nahlédnout do spisu. Žalobce do protokolu poznamenal pouze lakonické vyjádření: „zdravotní důvody“. Žalobce neupřesnil ani nedoložil, jaké zdravotní důvody mu bránily v plánované návštěvě úřadu práce.

12. Prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno dne 22. 5. 2018. Úřad práce je odůvodnil tím, že žalobce do protokolu o ústním jednání dne 14. 5. 2018 uvedl jako důvod nedostavení se na schůzku zdravotní důvody, které však nedoložil. Žalobce podal proti prvostupňovému rozhodnutí odvolání dne 20. 6. 2018. V odvolání namítal jednak nesprávné právní posouzení věci, jednak neprovedení důkazů potřebných ke zjištění stavu věci, zejména lékařského posudku. K odvolání přiložil rovněž propouštěcí lékařskou zprávu ze Všeobecné fakultní nemocnice v Praze ze dne 16. 5. 2018. Ve zprávě se uvádí, že žalobce byl hospitalizován na předchozí doporučení od 15. do 16. 5. 2018 pro suspektní spánkovou apnoe. V anamnéze je mj. dále uvedeno, že „*přes den se nadměrně spavý necítí, někdy bývá nadměrně unavený (spíše když ho něco nebaví)*“. Metodou limitované polygrafie byla prokázána přítomnost středně těžké obstrukční spánkové apnoe, žalobce byl propuštěn ve stabilizovaném stavu. Další k odvolání přiložená lékařská zpráva je ze dne 22. 5. 2018 z ORL ambulance MUDr. Z. F.. V této zprávě se konstatuje nedoporučení k operativnímu výkonu, je indikována léčba pomocí trvalého přetlaku v dýchacích cestách (CPAP) ve spánkové poradně X, s. r. o.
13. Následně úřad práce usnesením ze dne 29. 6. 2018, č. j. PBB- 2968/2018-C, žalobce vyzval, aby do 20. 7. 2018 prokázal a doložil důvody, které mu bránily dostavit se dne 10. 5. 2018 na úřad práce. Žalobce na základě této výzvy předložil své čestné prohlášení, v němž uvedl, že v uvedený den trpěl pylovou alergií a spánkovou apnoe, v důsledku čehož se cítil „pod psa“, vzal si léky, které má pro tento účel předepsány lékařem, zůstal doma a čekal, až ataka odezní. V tomto stavu si ani neuvědomil, že by se měl úřadu práce omluvit. Závěrem zopakoval návrh na provedení důkazu lékařským posudkem.
14. Žalovaný následně vydal napadené rozhodnutí.
15. Podle § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), nevyplyvá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.
16. Podle § 50 odst. 4 správního řádu nestanoví-li zákon, že některý podklad je pro správní orgán závazný, hodnotí správní orgán podklady, zejména důkazy, podle své úvahy; přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co v řízení vyšlo najevo, včetně toho, co uvedli účastníci.
17. Podle § 30 odst. 2 písm. f) zákona o zaměstnanosti uchazeče o zaměstnání krajská pobočka úřadu práce z evidence uchazečů o zaměstnání rozhodnutím vyřadí, jestliže bez vážného důvodu maří součinnost s krajskou pobočkou úřadu práce, přičemž podle § 31 písm. c) zákona o zaměstnanosti uchazeč o zaměstnání maří součinnost s krajskou pobočkou úřadu práce, jestliže se nedostaví na krajskou pobočku úřadu práce ve stanoveném termínu bez vážných důvodů [§ 5 písm. c)].
18. Podle § 5 písm. c) bod 6 zákona o zaměstnanosti jsou vážnými důvody důvody spočívající ve zdravotních důvodech, které podle lékařského posudku brání vykonávat zaměstnání

nebo plnit povinnost součinnosti s úřadem práce - krajskou pobočkou úřadu práce a pobočkou úřadu práce pro hlavní město Prahu při zprostředkování zaměstnání.

19. Podle § 5 písm. c) bod 7 zákona o zaměstnanosti jsou vážnými důvody důvody spočívající v jiných vážných osobních důvodech, například etických, mravních či náboženských, nebo důvodech hodných zvláštního zřetele.
20. Podstata sporu spočívá v tom, zda správní orgány správně posoudily žalobce uváděné a dokládané důvody, pro které se nemohl dne 10. 5. 2018 dostavit na úřad práce. Jde o to, zda žalobce řádně doložil existenci vážných důvodů ve smyslu § 5 písm. c) zákona o zaměstnanosti anebo nikoliv, a dopustil se tak maření součinnosti s úřadem práce, a tudíž byl dán důvod pro jeho vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání podle § 30 odst. 2 písm. f) zákona o zaměstnanosti.
21. Předně je třeba předeslat, že dne 1. 10. 2017 vstoupila v účinnost druhá část novelizace zákona o zaměstnanosti provedená zákonem č. 206/2017 Sb., která mj. zpřísnila podmínky pro uchazeče o zaměstnání, kteří nejsou dočasně schopni ze zdravotních důvodů plnit povinnosti uchazeče o zaměstnání. Do § 27 zákona o zaměstnanosti byl vložen odstavec třetí, podle něhož uchazeč o zaměstnání, který dočasně není schopen plnit povinnosti uchazeče o zaměstnání z důvodu nemoci nebo úrazu anebo není schopen plnit povinnosti uchazeče o zaměstnání z důvodu vyšetření nebo ošetření ve zdravotnickém zařízení, je povinen tyto důvody **oznámit** krajské pobočce úřadu práce **nejpozději v den**, kdy mu bylo vydáno potvrzení o dočasné neschopnosti uchazeče o zaměstnání plnit povinnosti uchazeče o zaměstnání z důvodu nemoci nebo úrazu nebo v den uskutečnění vyšetření nebo ošetření a nejpozději **do 8 kalendářních dnů** ode dne vydání potvrzení o dočasné neschopnosti uchazeče o zaměstnání plnit povinnosti uchazeče o zaměstnání z důvodu nemoci nebo úrazu nebo potvrzení o ošetření nebo vyšetření uchazeče o zaměstnání ve zdravotnickém zařízení **doložit tyto důvody příslušným potvrzením** krajské pobočce úřadu práce. Nesplnění této povinnosti je potom podle § 30 odst. 1 písm. b) bodu 3 zákona o zaměstnanosti sankcionováno vyřazením z evidence uchazečů o zaměstnání. Zákonodárce dal touto novelizací zákona o zaměstnanosti zřetelně najevo vůli postihovat přísněji nedostavení se uchazeče o zaměstnání na stanovenou návštěvu pobočky úřadu práce v řádném termínu bez prokázání neschopnosti tuto povinnost splnit ze zdravotních důvodů jeho vyřazením z evidence úřadu práce. Z tohoto hlediska je třeba nahlížet na výklad ustanovení aplikovaných správními orgány v daném případě i na aplikovatelnost předchozí judikatury, na kterou odkazují obě strany sporu.
22. Za současné právní úpravy tedy zákon neposkytuje správním orgánům příliš prostoru pro správní uvážení důvodů nesplnění povinností podle § 27 odst. 3 zákona o zaměstnanosti. Rozhodnout v rozporu s textem zákona by proto bylo možné jen ve zcela výjimečných případech, pokud by jeho aplikací došlo k porušení některého ze základních principů správního řízení. V rozsudku NSS ze dne 10. 9. 2019, č. j. 1 Ads 160/2019-30, korigoval NSS striktní aplikaci podmínky oznámit krajské pobočce úřadu práce nejpozději v den, kdy bylo uchazeči o zaměstnání vydáno potvrzení o dočasné neschopnosti uchazeče o zaměstnání plnit povinnosti uchazeče o zaměstnání z důvodu nemoci nebo úrazu, tak, že aproboval rozhodnutí krajského soudu, který rozhodl ve prospěch žalobce, který oznámil výše uvedené skutečnosti až následující den, neboť v době, kdy mu bylo vystaveno příslušné potvrzení, již bylo po úřední době příslušné pobočky úřadu práce. (Nad rámec nyní použitelného znění právní úpravy lze doplnit, že novelou provedenou zákonem č. 161/2020 Sb., s účinností od 14. 4. 2020 je lhůta pro oznámení prodloužena na 3 dny,

přičemž lhůta 8 dní pro doložení těchto skutečností se nemění). V daném případě tyto mimořádné okolnosti nenastaly.

23. Lze sice obecně připustit, že mohou nastat takové situace, že uchazeč o zaměstnání není schopen krátkodobě plnit svoje povinnosti vůči úřadu práce ze zdravotních důvodů, přičemž se nejedná o dlouhodobější stav a v daném termínu nedošlo k vyšetření nebo ošetření u lékaře. V takovém případě je však povinností uchazeče o zaměstnání, pokud porušil svoji povinnost dostavit se na návštěvu úřadu práce ze zdravotních důvodů, zajistit si příslušné potvrzení o neschopnosti plnit povinnosti uchazeče o zaměstnání zpětně (analogicky pracovní neschopnosti srov. § 57 odst. 3 zák. č. 187/2006 Sb. o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů), přičemž závazný vzor formuláře příslušného potvrzení, který byl upraven prováděcí vyhláškou Ministerstva práce a sociálních věcí č. 346/2017 Sb., skutečně rozlišuje mezi datem vystavení potvrzení a datem počátku neschopnosti plnit povinnosti uchazeče o zaměstnání.
24. Z tohoto hlediska není v zásadě sporu o tom, že žalobce tuto povinnost stanovenou § 27 odst. 3 zákona o zaměstnanosti nesplnil. Správní orgány by proto bývaly nebyly povinny zabývat se otázkou proporcionality mezi intenzitou porušení povinnosti a následky svého rozhodnutí, pokud by bývaly byly postupovaly podle § 30 odst. 1 písm. b) bod 3 ve spojení s § 27 odst. 3 zákona o zaměstnanosti. Tak tomu však ve skutečnosti nebylo. Ačkoliv tato úprava byla účinná již v době, kdy nastaly zde souzené skutkové okolnosti, a žalovaný na tuto novou právní úpravu v odůvodnění svého rozhodnutí i ve vyjádření k žalobě odkazuje, úřad práce i žalovaný podle výroků svých rozhodnutí postupovaly podle starší právní úpravy. Výroky napadeného i prvostupňového rozhodnutí odkazují na § 30 odst. 2 písm. f) a odst. 3 a § 31 písm. c) zákona o zaměstnanosti, nikoliv na § 30 odst. 1 písm. b) bod 3 ve spojení s § 27 odst. 3 zákona o zaměstnanosti. Žalobce ostatně při podání žádosti o zprostředkování zaměstnání a o podporu v nezaměstnanosti ani nebyl poučen v souladu s právní úpravou účinnou od 1. 10. 2017. Neaplikace § 30 odst. 1 písm. b) bodu 3 ve spojení s § 27 odst. 3 zákona o zaměstnanosti nicméně nečiní postup žalovaného nezákonným, neboť starší právní úprava obsažená § 30 odst. 2 písm. f) a odst. 3 a § 31 písm. c) zákona o zaměstnanosti nebyla citovanou novelizací zrušena a na dané skutkové okolnosti rovněž dopadá. I předchozí právní úprava, nadále paralelně upravující problematiku nedostavení se na pobočku úřadu práce bez doložení vážných zdravotních důvodů, obsahuje legální definici pojmu maření součinnosti s krajskou pobočkou úřadu práce. Podle § 31 písm. c) zákona o zaměstnanosti uchazeč o zaměstnání maří součinnost s krajskou pobočkou úřadu práce, jestliže se nedostaví na krajskou pobočku úřadu práce ve stanoveném termínu bez vážných důvodů [§ 5 písm. c)].
25. Žalobce předně namítal, že existenci zdravotních překážek jako závažného důvodu nedostavení se v daný termín na úřad práce lze prokázat na základě jiných lékařských zpráv, resp. lékařského posudku, jehož vypracování navrhoval. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí jednoznačně vyplývá, že není pravdivé tvrzení žalobce, že žalovaný zcela rezignoval na provedení žalobcem navržených důkazů. Žalovaný, ač správně poukazuje na to, že v první řadě je třeba osvědčovat neschopnost plnit povinnosti uchazeče o zaměstnání příslušným potvrzením lékaře, připouští možnost osvědčit tuto skutečnost i jinými důkazními prostředky. V odůvodnění jednoznačně popisuje, že žalobcem předloženými zprávami se zabýval a jejich důkazní hodnotu posuzoval. V zásadě lze souhlasit s úvahou žalovaného, že žalobcem navrhované provedení lékařského posudku by nemohlo zpětně

prokázat, že jeho zdravotní stav mu právě 10. 5. 2018 zabraňoval vykonat návštěvu úřadu práce. Bylo ostatně na žalobci, aby si dbaje ochrany svých práv včas zajistil potvrzení lékaře, jež by prokazatelně dokládalo jeho zdravotní stav ke dni 10. 5. 2018. Uvádí-li žalobce, že nemělo smyslu, aby se domáhal lékařské péče za situace, kdy to ze zdravotních důvodů nebylo potřebné, pak je třeba uvést, že i za této situace ho nic nezabavuje povinnosti prokázat, že mu vážné důvody bránily dostavit se na úřad práce. Bylo tedy na něm, aby lékaře navštívil, byť i jen z toho důvodu, aby mohl řádně doložit neschopnost dostavit se na úřad práce. Soud rovněž souhlasí s žalovaným, že z žalobcem předložených lékařských zpráv nelze jakkoliv dovodit, že ataka pylové alergie a středně těžká spánková alergie zabránily žalobci dostavit se na úřad práce právě dne 10. 5. 2018. Z žalobcem doložených lékařských zpráv vyplývá, že sice dlouhodobě trpí pylovou alergií a středně těžkou spánkovou apnoe, nelze z nich však dovodit, že zdravotní obtíže byly právě 10. 5. 2018 tak závažného charakteru, že by mu bránily se na úřad práce dostavit. Naopak z propouštěcí lékařské zprávy z hospitalizace ve Všeobecné fakultní nemocnici v Praze ze dne 16. 5. 2018 vyplývá, že středně těžká spánková apnoe nezpůsobuje nadměrnou denní spavost, pouze se žalobce občas cítí nadměrně unavený. Důkazy o tvrzené silné alergické atace vztahující se k datu 10. 5. 2018 žalobce nedoložil vůbec žádné. V tom lze argumentaci žalovaného akceptovat. Námitka žalobce, že nebyl schopen se v důsledku projevů pylové alergie ve spojení se spánkovou apnoí dostavit 10. 5. 2018 na úřad práce, je rovněž nedůvodná.

26. Je tedy třeba učinit závěr, že žalobce neprokázal, že právě 10. 5. 2018 byl jeho zdravotní stav natolik závažný, že mu bránil plnit povinnost součinnosti s úřadem práce ve smyslu § 5 písm. c) bod 6. zákona o zaměstnanosti. Tato skupina žalobních námitek je proto nedůvodná.
27. K dalším žalobcovým námitkám procesního charakteru je třeba uvést, že jestliže žalobce oznámil důvody nevykonání návštěvy na úřadě práce již 14. 5. 2018 do protokolu (čímž splnil oznamovací povinnost ve formě, která odpovídala obsahu poučení, které se mu podávání žádosti dostalo), měl jej úřad práce poučit anebo formálně vyzvat, aby toto svoje tvrzení doložil, neboť nestačí skutečnosti pouze oznámit, ale je třeba i prokázat, že oznámení odpovídá skutečnosti. Úřad práce však nejprve 22. 5. 2018 vydal prvostupňové rozhodnutí, jímž žalobce k datu 10. 5. 2018 vyřadil z evidence úřadu práce, a až následně po podání odvolání se pokusil toto pochybení napravit usnesením ze dne 29. 6. 2018, jímž žalobce vyzval, aby tvrzené skutečnosti doložil do 20. 7. 2018. Toto pochybení však bylo bezpochyby zhojeno tím, že výše citovaným usnesením byl žalobce vyzván k doložení svých tvrzení a žalovaný i akceptoval nové důkazy předložené žalobcem spolu s odvoláním.
28. Pokud jde o namítanou nepřiměřenost rozhodnutí o vyřazení žalobce z evidence uchazečů o zaměstnání, lze v obecné rovině dát žalobci za pravdu, že tvrzení žalovaného o tom, že mu právní řád neumožňuje zohlednit individuální okolnosti daného případu a zabývat se proporionalitou mezi závažností a okolnostmi žalobcova porušení povinnosti a sankčními důsledky napadeného rozhodnutí, neodpovídá dosavadní judikatuře správních soudů. Naopak z judikatury vyplývá, že je třeba v rámci posuzování existence vážných důvodů a při interpretaci tohoto pojmu přihlídnout k tomu, zda k nesplnění povinnosti došlo například důsledkem lhostejnosti či naopak omluvitelného omylu nebo dalšího komplexu okolností.

29. Jestliže se však žalobce ve své argumentaci odvolával na judikaturu NSS, je třeba uvést, že jím zmiňované judikáty nejsou na nyní souzený skutkový stav (i bez zohlednění novely zákona o zaměstnanosti účinné od 1. 10. 2017, a tím spíše s jejím zohledněním) zcela přílehlivé. Týká se to rozsudku NSS ze dne 5. 6. 2018, č. j. 6 Ads 242/2017-26, a v něm citovaných starších rozhodnutí NSS. Soudy v tomto rozhodnutí aprobovaly zrušení rozhodnutí o vyřazení uchazeče z evidence úřadu práce, který se omylem dostavil na plánovanou návštěvu až o týden později. Odlišnost skutkových okolností je v tom, že ve věci posuzované NSS se zjevně jednalo o nevědomou nepozornost za omluvitelných okolností, nikoliv o liknavost uchazeče o zaměstnání (srov. bod 30 cit. rozsudku NSS), a navíc ještě v té době nenabyla účinnosti novela provedená zákonem č. 206/2017 Sb., a proto nebylo nutno alespoň v interpretační rovině k ní přihlížet.
30. I v rozsudku NSS ze dne 10. 9. 2019, č. j. 1 Ads 160/2019-30, v němž NSS aproboval zrušení rozhodnutí o vyřazení uchazeče o zaměstnání, kterého úřad práce vyřadil poté, co oznámil důvody neschopnosti plnit povinnosti uchazeče až následující den po té, co absolvoval operativní zákrok (o jehož absolvování nebyly žádné pochybnosti), je skutkový děj na první pohled značně odlišný a neodpovídá nyní prokázaným skutečnostem, protože ve věci posuzované zdejším soudem nebyly vůbec prokázány zdravotní obtíže bránící žalobci dostavit se dne 10. 5. 2018 na úřad práce. Nyní projednávané věci je nejvíce skutkově podobná věc posuzovaná v rozsudku NSS ze dne 27. 6. 2019, č. j. 2 Ads 221/2018-31, v němž byly skutkové okolnosti pro případné zohlednění důvodů hodných zvláštního zřetele výrazně závažnější než v nyní souzeném případě, neboť z evidence sankčně vyřazený uchazeč o zaměstnání prokázal, že v době, kdy se nedostavil na návštěvu pobočky úřadu práce, skutečně trpěl nejen silnou alergií, ale i astmatickými záchvaty, v jejichž důsledku i omdlel a opakovaně musel vyhledat lékařskou pomoc, resp. přivolat záchrannou službu. Přesto NSS aproboval rozhodnutí o vyřazení uchazeče o zaměstnání z evidence úřadu práce, protože neprokázal, že jeho zdravotní obtíže mu bránily dostavit se na návštěvu úřadu práce právě v konkrétní stanovený termín.
31. Žalovaný dostatečně srozumitelně a logicky odůvodnil, proč nepovažoval tvrzení žalobce o vážných důvodech zdravotního charakteru, které mu zabránily dostavit se na návštěvu úřadu práce v termínu 10. 5. 2018, za prokázaná, a proč neshledal existenci jiného závažného důvodu podle § 5 písm. c). Přestože odůvodnění neexistence důvodů zvláštního zřetele hodných podle § 5 písm. c) bodu 7 zákona o zaměstnanosti, na něž fakticky mířila část odvolacích námitek žalobce, vykazuje nedostatky, soud se ztotožňuje se závěrem žalovaného, že v nyní posuzované věci takové důvody nejsou dány.
32. Ačkoliv může žalobce považovat postup správních orgánů za nepřiměřený a nespravedlivý, nelze za současné právní úpravy a judikturní praxe žalobcovu liknavost při plnění povinné součinnosti s úřadem práce, resp. při obstarávání si potvrzení o zdravotních důvodech nesplnění této povinnosti, omluvit jako závažný důvod spočívající v jiných důvodech hodných zvláštního zřetele. Žalobce se mylí, pokud se domnívá, že jeho případ je skutkově srovnatelný s případem posuzovaným rozsudkem NSS ze dne 5. 6. 2018, č. j. 6 Ads 242/2017-26, neboť v žalobcem odkazovaném případě se jednalo o pochybení způsobené pochopitelným omylem, kdežto v jeho případě se jednalo spíše o liknavý přístup k plnění povinné součinnosti s úřadem práce. Přitom i v tomto citovaném rozsudku NSS v bodě 30 je explicitně odlišeno, že tam zohledňované skutečnosti nelze vztahovat na případy liknavosti uchazeče o zaměstnání, protože ta nemůže být považována

za důvod hodný zvláštního zřetele podle § 5 písm. c) bodu 7 zákona o zaměstnanosti. I tato druhá skupina žalobních námitek je nedůvodná.

33. Soud dospěl k závěru, že obě tato rozhodnutí jsou jako celek, byť s rezervami, přezkoumatelná a výsledky hodnocení jednotlivých podkladů a důkazů tak, jak jsou v nich prezentovány, ob stojí. Ze všech shora uvedených důvodů proto soud shledal žalobu nedůvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
34. Listinné důkazy navrhované žalobcem soud neprovedl pro nadbytečnost, neboť jde o listiny, jež jsou součástí správního spisu, jehož obsahem se dokazování neprovádí. Důkaz znaleckým posudkem soud neprovedl z toho důvodu, že veškeré skutečnosti podstatné pro rozhodnutí věci zjistil z obsahu soudního spisu.
35. Při rozhodování o náhradě nákladů řízení soud postupoval podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož účastník, který měl ve věci plný úspěch, má právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci nebyl úspěšný. Žalovanému, který byl ve věci plně úspěšný, žádné náklady nad rámec běžného výkonu úřední činnosti nevznikly. Proto soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 19. června 2020

Mgr. Jan Čížek, v. r.
samosoudce